

Het Drentse Landschap

DOLDERSUM-ZORGLIED

In de brand, uit de brand

Zondag 2 februari om 14.00 uur: Excursie Doldersummerveld. In augustus 2018 stond een deel van het Doldersummerveld in de brand. Wat voor invloed heeft zo'n heidebrand op de natuur? Komen dieren terug of blijven ze weg? En hoe zit dat met de flora? Welk effect heeft de as op de bodemgroei? En hoe zit dat met de bodemdieren, hebben zij de brand overleefd? De brand heeft uitzonderlijk veel zeldzame brandplekzwammen opgeleverd. Deelnemers aan de excursie kijken met een deskundige gids hoe dit deel er nu uitziet. Om 13.45 uur start de excursie bij informatiecentrum Huenderhoeve, Huenderweg 1 bij Doldersum. Vanaf daar wordt gecarpoold naar de startlocatie in Zorgvlied. Om 14.00 uur start deze excursie aan de De Ruyter de Wildtlaan in Zorgvlied, iets voorbij vakantiepark Zonnekamp, ter hoogte van nummer 7.

Orde en tucht. Inrichting Veenhuizen

VEENHUIZEN

Excursie Vierde Gesticht

Zondag 26 januari van 13.30 tot 14.30 uur. Op de twee eeuwen oude begraafplaats van het gevangenis-dorp Veenhuizen werden meer dan 16.000 mensen begraven. Toch zijn hier minder dan 1000 grafmonumenten te zien. Waarom is dat? Waar liggen al die mensen? Hoe ging het begraven in Veenhuizen in z'n werk ten tijde van de Maatschappij van Weldadigheid, ten tijde van Rijkswerkinrichting en heden ten dage? De gids is Anja Schuring, auteur van De arme dood. Startlocatie: Algemene Begraafplaats, Eikenlaan 5, Veenhuizen. Ook met rollator is deze rondleiding goed te doen. Kosten: € 5,- p.p. en kinderen tot en met 14 jaar gratis.

RUINEN

Etsen

Zondag 26 januari: Demonstratie etsen door Harm Echten in bezoekerscentrum Dwingelderveld, van 13 tot 16 uur. Kunstenaar Harm Echten uit Ruinen haalt zijn inspiratie uit het Dwingelderveld. Tussen 13 en 16 uur is hij in het bezoekerscentrum aan het werk. Harm laat zijn werk zien en vertelt. Ter plekke komen de etsen uit de pers, afbeeldingen van uilen, andere vogels of landschappen. Er zijn geen kosten aan verbonden. Bezoekerscentrum, Benderse 22.

Als de kat van huis is, dansen de muizen

■ Twee miljoen katten richten grote ecologische schade aan

Zonder toezicht doen kinderen waar ze zin in hebben. Dat is de overdrachtelijke betekenis van 'Als de kat van huis is ...'.

Maar als de kat door het kattenluikje naar buiten gaat, dansen de muizen misschien in huis, maar niet in de tuin en in groenstroken. Ook de vogeltjes dansen daar niet. We worden boos als de kat met een aaibaar roodborstje in de bek de tuin inkomt. Tachtig procent van de jonge merels wordt door katten gedood. Onervaren jonge kool- en pimpelmezen laten zich erg gemakkelijk door een kat pakken. Onderzoekers beweren dat in Nederland 140 miljoen dieren door katten worden gedood. Men spreekt van een ecologische ravage. Vooral als het vogels betreft, gaat het om wettelijk beschermde dieren. Dus is de kat illegaal bezig volgens de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn en dus zijn kat en eigenaar strafbaar. Wie handhaaft in voorkomende gevallen?

Sinds 1 april 2013 moeten honden zijn gechipt en wordt registratie bijgehouden. Voor katten is chippen niet verplicht, maar veel eigenaars laten dat wel doen om hun verdwaalde kat terug te krijgen. Ook handig voor handhavers. Echter de twee tot drie miljoen katten in Nederland zijn lang niet allemaal gechipt. De aantalschatting is wel heel ruim. Ligt het aantal katten nou dicht bij de twee miljoen of bij de drie miljoen. Het geeft aan dat we niet weten hoeveel katten er in Nederland rondlopen. Daarbij komen nog eens honderdduizend tot één miljoen zwervkatten. Die zwervers kom ik nogal eens tegen in de Boerenveensche Plassen, het Nui-

Kleinzoon Aron vangt een zwervkat in de Boerenveensche Plassen. Hero Moorlag

lerveld, Dwingelderveld en Mantingerveld. De kat op de foto was nog te lokken, maar de meeste zwervkatten zijn slimmer en niet te naderen. Ze kijken je op afstand strak aan en gaan plat liggen. Altijd maak ik een foto. Het zijn deze katten die al struinend jonge kieviten, jonge zandvogels, kikkers en hagedissen vangen, stuk voor stuk wettelijk beschermde dieren. Maar ook libellen, vlinders en uiteraard muizen zijn niet veilig voor deze rovers. Felix catus, de huiskat, is en blijft een roofdier. Dat is gewoon de aard van het beestje.

De nakomelingen van zwervkatten die zich in het veld hebben voortgeplant, zijn pas echte rovers. Ik heb ze op Terschelling gezien, grote grijze katten met enorme koppen. Zullen wel katers zijn geweest. Ze werden geklemd of doodgeschoten, omdat ze in een broedkolonie zil-

ver- en mantelmeeuwen dood en verderf zaaiden. Begin jaren tachtig heb ik stiekem een kattenklem uit het veld meegenomen.

Sterilisatie een oplossing?

Die 140 miljoen dieren die door katten om het leven komen, is ook een schatting. Klinkt erg veel, maar als drie miljoen (zwerv)katten per jaar elk ruim veertig muizen, ratten, vogeltjes, jonge (duin) konijnen, kikkers, hagedissen en jonge slangen doden, dan zit je al op dat enorme aantal. Diverse milieuorganisaties raden aan de kat 's nachts binnen te houden, want vooral dan maakt het dier de meeste slachtoffers. Altijd binnenhouden kan ook en sommige mensen vinden dat dat verplicht moet worden. Een kat hoeft niet eens te jagen. Alleen al door zijn aanwezig-

heid richt hij buiten schade aan. Bind de kat een belletje aan, dan hebben vogels nog een kans. In huis kun je de kat met allerlei speeltjes bezig houden, afleiden van het jachtgedrag. Anderen vinden dat het aantal katten moet worden gereduceerd, en wel door verplichte sterilisatie van zowel poezen als katers. Een jurisprudentie is er nog niet. Iemand die onomwonden kan bewijzen dat een kat vogeltjes heeft opgegeten, kan aangifte doen, waarna de rechter op grond van wettelijke bepalingen uitspraak zal moeten doen. Ik kan alleen bewijzen dat een kat in onze tuin de pindakaas eet die wij voor vogels hebben bedoeld. ■

► Het filmpje staat hier: youtu.be/0zFle5wpq6M. Mooie kat trouwens.

Hero Moorlag

De wolf houdt de gemoederen in Midden-Drenthe volop bezig

DRENTHE Een kleine 5 jaar na de komst van de eerste wolf in Drenthe wordt de impact van wolven steeds groter. In Het Grote Zand nabij Hooghalen zijn de afgelopen weken tenminste 18 schapen aangevallen en doodgebeten. Daarmee komt het aantal doodgebeten schapen in Drenthe na de komst van de eerste wolf op zo'n 80 stuks. Begin maart 2015 kwam de eerste wolf door Drenthe. Er werd toen nog wat lacherig over gedaan, omdat deze wolf veel langs de straten liep, een voor wolven minder kenmerkend gedrag. Na twee dagen was ze onze provincie en ons land ook weer uit. In 2016 en 2017 bleef het relatief rustig met zwervende jonge wolven, maar in 2018 werden 45 schapen doodgebeten. Door heel Drenthe vielen er slachtoffers. In het jaar 2019 verliep het eerst relatief rustig, tot er rond half november dode schapen werden gevonden nabij Eext, Grolloo, Andren en Hooghalen. Begin 2020 nam de hectiek sterk toe, doordat er op 4 en 13 januari in het natuurgebied Het Grote Zand ten oosten van Hooghalen in totaal tenmin-

ste 18 schapen werden doodgebeten. In het voorjaar van 2019 werden daar ook al 10 schapen het slachtoffer. Dit natuurgebied van hoofdzakelijk heide is van Stichting Het Drentse Landschap. Men heeft inmiddels de schapen uit het natuurgebied gehaald om erger schade te voorkomen.

Vergoeding voor rasters

De ontwikkelingen in de laatste paar maanden houden de gemoederen in schapenhoudend Drenthe nogal bezig. De roep om wolfwerende rasters neemt toe, omdat elke schapenhouder in eerste instantie gaat voor het beschermen van zijn of haar schapen. Maar wie draait er op voor de kosten? Zolang er sprake is van zwervende wolven worden gedode schapen tegen de dagwaarde vergoed door de provincie, maar er is nog geen provinciale vergoeding voor het plaatsen van effectieve rasters. Dat komt pas in beeld als een wolf zich blijvend vestigt in onze provincie. Een wolf moet dan tenminste 6 maanden in hetzelfde gebied verblijven, en daar is nu nog geen sprake van. Wel op

Tot nu toe gaat het in Drenthe om zwervende wolven.

Albert Kerssies

de Veluwe, waar paarvorming plaatsvond en jongen werden geboren. Een tijdelijke werkgroep bespreekt de problematiek en zoekt naar oplossingen. Het advies aan de provincie is om zo spoedig mogelijk een formele Gebiedscommissie op te starten en tevens geld beschikbaar te stellen

voor het aanbrengen van wolfwerende rasters. De natuurbeherende instanties werken aan een nieuw beleids- en beheerplan. In een volgende column kom ik op de verdere uitwerking nog graag eens terug. ■

Albert Kerssies